

Project Versterken Hospicezorg

Draaiboek Workshop Strategie & Capaciteit Hospicezorg (regio Propallia)

Dit document is ontwikkeld vanuit het Project Versterken Hospicezorg, fase 2. Met dit project hebben we in regionale projecten een impuls gegeven aan het toekomstbestendig inrichten van hospicezorg. Binnen de regio van Propallia hebben we in zeven projecten vanuit de praktijk van de hospicevoorzieningen hieraan gewerkt. De nadruk in deze projecten lag op verbeteren van de kwaliteit van zorg en samenwerking.

Daarnaast hebben we met de netwerkcoördinatoren een workshop ontwikkeld om op regionaal niveau in gesprek te gaan over capaciteitsvraagstukken. Deze aanpak kan ook als voorbeeld dienen voor andere regio's in het land.

Waarom?

Er is bij de meeste van onze netwerken goed zicht op de huidige capaciteit waarbij jaarlijks – retrospectief – wordt vastgesteld of de capaciteit voldoende is. Dit is relevante informatie voor het huidige moment. Het zegt echter nog onvoldoende over de benodigde hospice capaciteit in de toekomst. In het project Versterken Hospicezorg kwam naar voren dat de hoeveelheid aanmeldingen bij hospicevoorzieningen mogelijk niet representatief is voor het aantal mensen dat ook hospicezorg zou willen ontvangen. Genoemd werd bijvoorbeeld dat patiënten, naasten en verwijzers soms onvoldoende op de hoogte zijn over het aanbod van de hospicevoorzieningen. Ook zou het aantal aanmeldingen toe kunnen nemen als we hospicezorg nog beter aan laten sluiten bij behoeftes van bijvoorbeeld specifieke doelgroepen. Zie bijlage voor de verbeterpunten die uit het HOPEVOL onderzoek en fase 1 van het project Versterken Hospicezorg naar voren zijn gekomen.

Ondertussen worden we in de media momenteel regelmatig gewezen op een tekort aan hospicebedden.

Meer bedden, maar ook langere wachtlijsten bij hospices: 'Heeft alles te maken met vergrijzing'

13-05-2024 17:13 Binnenland Auteur: Karlijn Slob

Marlon Witteman ligt sinds deze week in het Hospice in Haarlem.

Bron: EenVandaag

Er wordt steeds een groter beroep gedaan op de hospicezorg. Daar kan de patiënt in een huiselijke, niet ziekenhuis-achtige omgeving sterven. Maar ondanks een groei van het aantal bedden in hospices, kan niet iedereen terecht.

Laatste dagen

Vraag naar bedden in hospice groeit. 'Het moet geen mini-ziekenhuis worden'

Een hospice in Leiden. Beeld Werry Drone

De vraag naar een kamer in een hospice neemt toe, maar er is lang niet altijd plek. Koepelorganisaties zoeken naar oplossingen.

Eva Stam 21 oktober 2024, 17:04

▲ Het bestuur van hospice Beukenrode in de tuin van de locatie in Naaldwijk. Van links naar rechts: (boven) Simone Kuypenhoven, Mark Stolk, onder: Annie van Antwerpen, Erik Boekestein en Rianne de Goeij. © Eigen foto

Hospice Beukenrode komt na drie jaar alweer bedden tekort en weet al waar het wil uitbreiden

Het Westlandse hospice Beukenrode heeft nu al uitbreidingsplannen. En die zijn aardig concreet. Het hospice weet zelfs al waar die nieuwe bedden moeten komen.

Lisa Vos 17-10-24, 18:00 Laatste update: 20-10-24, 11:14

7500 mensen zonder plek

Groot tekort hospicebedden: 'Goede plek vinden om te sterven wordt echt een probleem'

Door RTL Nieuws - 30 augustus 2024 - Aangepast: 30 augustus 2024

© iStock

RTL Nieuws

7500 mensen die vorig jaar in een hospice wilden overlijden, konden daar geen bed krijgen. En het beddente kort gaat alleen maar verder oplopen, verwachten de Associatie Hospicezorg Nederland (AHZN) en longarts Sander de Hosson, die zich al 20 jaar inzet voor goede zorg voor mensen in hun laatste levensfase. "Als er niets verandert, wordt het over 10 tot 20 jaar heel moeilijk om te overlijden op de plek waar jij dat wil."

Workshop Capaciteit

Wie heeft er in de netwerken zicht op de benodigde toekomstige capaciteit als het gaat om hospicevoorzieningen? Is er zicht op wat er in het algemeen en regionaal van invloed kan zijn op het aantal aanmeldingen en de benodigde capaciteit? Weten we welke kansen hieruit kunnen voortvloeien? Hoe sturen we daarop? Hoe zorgen we dat er ook in de toekomst voldoende capaciteit beschikbaar is? Wie en wat hebben we nodig om deze vragen te beantwoorden?

Afgelopen jaar verscheen er een rapport van Berenschot met trends, factoren en scenario's waarmee we vooruit kunnen kijken. Natuurlijk zitten er haken en ogen aan een dergelijk rapport. Het biedt echter ook aanknopingspunten voor een workshop over capaciteit in de hospicevoorzieningen. De trends, factoren en scenario's uit het rapport combineren we in een workshop graag met de kennis en ervaring van netwerkcoördinatoren en een aantal strategische stakeholders in de regio.

Ons advies is om deze workshop periodiek, bijvoorbeeld jaarlijks, met elkaar te organiseren. Zo blijf je met elkaar in gesprek over het capaciteitsvraagstuk in de hospicezorg.

Doel van de workshop

Aan de hand van het Berenschot rapport en de daarin vastgestelde acht factoren die van invloed zijn op capaciteit, verkennen de deelnemers met elkaar de scenario's voor de toekomst van de hospicezorg. Deze data vullen zij aan met hun eigen kennis en ervaring, resultaten van nieuw onderzoek of informatie uit het veld om zo te komen tot een (voorlopige) keuze van een scenario voor de benodigde capaciteit van de hospicezorg. Aan het eind van de workshop bepalen de deelnemers met elkaar welke vervolgstappen nodig zijn.

Beschikbare hulpmiddelen

- Bekijk [hier](#) de presentatie. Zie [bijlage 1](#) voor de verbeterpunten die uit het HOPEVOL onderzoek en fase 1 van het project Versterken Hospicezorg naar voren zijn gekomen.
- Uitnodigingsbrief ([bijlage 2](#))
- Programma voor de workshop ([bijlage 3](#))

Vorbereiding workshop

Elke netwerkcoördinator nodigt minimaal vier strategische stakeholders uit de regio uit voor de workshop van 3 uur. Denk naast de wellicht voor de hand liggende contacten in je netwerk ook eens aan bijvoorbeeld een stakeholder vanuit de thuiszorg. In totaal zijn er dan zo'n 15-20 deelnemers.

Vorbereiding is als volgt:

1. Elke deelnemer leest het Berenschot rapport van zijn eigen regio door (LET OP: aangepaste versie van november 2024).
2. Elke deelnemer denkt na over de (aankomende) ontwikkelingen – landelijk of in de eigen regio – die van invloed kunnen zijn op capaciteit.
3. Elke deelnemer bepaalt op basis van het rapport en de eigen kennis en ervaring welke grootste verandering hij/zij ziet in de hospicezorg in 2040 in vergelijking met de huidige hospicezorg. Neem een voorwerp mee om dit kort te presenteren.

De rol van gespreksleider kan ingevuld worden door een van de netwerkcoördinatoren of door een projectleider van het consortium of een van de netwerken.

Bijlage 1

Verbeterpunten uit het Project Versterken Hospicezorg

Gebaseerd op de aanbevelingen uit het HOPEVOL-onderzoek:

1. Zorgvuldige toetsing van passende opname door het maken van een inschatting van de zorgbehoefte vóór opname en een vier-dimensionele zorgvragersanalyse bij opname en twee weken daarna.
2. Het bieden van passende zorg in alle vormen van hospices door uitwerking van en afspraken over de beschikbaarheid van zowel generalistische als specialistische expertise op het gebied van palliatieve zorg.
3. Het verhogen van de kwaliteit van zorg en welzijn door het gebruik van een passend (palliatieve) zorgdossier waarin de vier-dimensionele aspecten zijn opgenomen.

De vraagstukken die in de regionale duidingssessie aan de orde zijn gekomen:

4. Delen van kennis en deskundigheid tussen de hospices en binnen de regio.
5. Samenwerking rond beschikbaarheid van zorgverleners en vrijwilligers in het kader van arbeidsmarktproblematiek.
6. Afspraken over intake en wachtlijstbeheer op regionaal niveau.
7. Afspraken over hospicezorg voor specifieke doelgroepen, zoals mensen met dementie, mensen met verslavingsproblematiek, mensen met psychiatrische aandoeningen.
8. Inbedding van toekomstbestendige hospicezorg in de Transformatie palliatieve zorg.
9. Een ander besproken of regionaal actueel vraagstuk waarin toekomstbestendige hospicezorg centraal staat.

Bijlage 3

Uitnodiging Workshop Strategie & Capaciteit Hospicezorg

Project Versterken Hospicezorg

Graag nodigen wij je uit voor een workshop over de benodigde hospicecapaciteit in onze regio. Tijdens deze workshop gaan we aan de hand van prognoses en jullie kennis en ervaring in gesprek over de hospicezorg van de toekomst. We richten ons vizier op 2040.

Datum:

Tijd:

Locatie:

Waarom deze workshop

Er is bij de meeste van onze netwerken goed zicht op de huidige capaciteit waarbij jaarlijks – retrospectief – wordt vastgesteld of de capaciteit voldoende is. Dit is relevante informatie voor het huidige moment. Het zegt echter nog onvoldoende over de benodigde hospice capaciteit in de toekomst. In het project Versterken Hospicezorg kwam naar voren dat de hoeveelheid aanmeldingen bij hospicevoorzieningen mogelijk niet representatief is voor het aantal mensen dat ook hospicezorg zou willen ontvangen. Genoemd werd bijvoorbeeld dat patiënten, naasten en verwijzers soms onvoldoende op de hoogte zijn over het aanbod van de hospicevoorzieningen. Ook zou het aantal aanmeldingen toe kunnen nemen als we hospicezorg nog beter aan laten sluiten bij behoeftes van bijvoorbeeld specifieke doelgroepen.

Zie bijlage voor de verbeterpunten die uit het HOPEVOL onderzoek en fase 1 van het project Versterken Hospicezorg naar voren zijn gekomen.

Ondertussen worden we in de media momenteel regelmatig gewezen op een tekort aan hospicebedden.

Workshop Capaciteit

Wie heeft er in de netwerken zicht op de benodigde toekomstige capaciteit als het gaat om hospicevoorzieningen? Is er zicht op wat er in het algemeen en regionaal van invloed kan zijn op het aantal aanmeldingen en de benodigde capaciteit? Weten we welke kansen hieruit kunnen voortvloeien? Hoe sturen we daarop? Hoe zorgen we dat er ook in de toekomst voldoende capaciteit beschikbaar is? Wie en wat hebben we nodig om deze vragen te beantwoorden?

Afgelopen jaar verscheen er een rapport van Berenschot met trends, factoren en scenario's waarmee we vooruit kunnen kijken. Dit rapport biedt ons aanknopingspunten voor een workshop over capaciteit in de hospicevoorzieningen. De trends, factoren en scenario's uit het rapport combineren we in een workshop graag met de kennis en ervaring van jou. In totaal nodig we ongeveer 15-20 strategische stakeholders in de regio uit.

Doel van de workshop

Aan de hand van het Berenschot rapport en de daarin vastgestelde acht factoren die van invloed zijn op capaciteit, verkennen we met elkaar de scenario's voor de toekomst van de hospicezorg. Deze data vullen we aan met jullie eigen kennis en ervaring, resultaten van nieuw onderzoek of informatie uit het veld om zo te komen tot een (voorlopige) keuze van een scenario voor de benodigde capaciteit van de hospicezorg. Aan het eind van de workshop bepalen we met elkaar welke vervolgstappen nodig zijn.

Vorbereiding workshop

We vragen je het volgende voor te bereiden:

1. Lees het Berenschot rapport van je eigen regio door (bijlage 1)
2. Denk alvast na over de (aankomende) ontwikkelingen – landelijk of in de eigen regio – die van invloed kunnen zijn op de capaciteit.
3. Bepaal op basis van het rapport en je eigen kennis en ervaring welke grootste verandering jij ziet in de hospicezorg in 2040 in vergelijking met de huidige hospicezorg. Neem een voorwerp mee om dit kort te presenteren.

Wij kijken er naar uit!

Hartelijke groet,

De netwerkcoördinatoren

Bijlage 2

Programma van de workshop (3 uur)

Wat	Toelichting	Tijdsduur	Aandachtspunten
Welkom	- Doel van de workshop - Ervaringen vanuit Project Versterken Hospicezorg t.a.v. capaciteit	10 min	
Kennismaking	- Welke grootste verandering zie je richting 2040 (aan de hand van voorwerp)? - Wat verwacht je van vandaag? Wat wil je meenemen? Afsluiten met eerste snelle vraag: capaciteitsuitbreiding of verbeteren van de huidige processen?	20 min	Workshopleider noteert naam + voorwerp + kernbegrip
Korte toelichting op de acht factoren (vanuit PPT)	Vraag voor de deelnemers: Welke van de factoren wegen het zwaarst in je denken over de toekomst van de hospicezorg? We bepalen met elkaar de drie meest relevante factoren.	15 min	Elke deelnemer mag 3 factoren een punt geven (stickers plakken bij factor)
In gesprek over de drie factoren	In gesprek over de drie factoren: Welke gevolgen zie je voor de hospicezorg in onze regio vanuit deze factor?	3 rondes van 10 min	World-café opzet
Pauze	Gespreksleider formuleert samenvatting t.a.v. factoren	15 min	
Samenvatting world-café	Gespreksleider geeft korte samenvatting t.a.v. factoren	5 min	
De prognoses (vanuit PPT)	Korte presentatie prognoses, daarna inschatting: Welke prognose is voor onze regio het meest realistisch?	10 min	
Hoe kijken we naar de huidige situatie in onze regio? Situatieschets vanuit PPT	- Gemiddelde ligduur & bezettingsgraad - Gasten niet op kunnen nemen? - Wat zijn de ervaringen vandaag de dag? Terug naar de vraag: Moeten we investeren in capaciteitsuitbreiding of verbeteren van de huidige processen?	30 min	
Toewerken naar conclusies	Eigenaarschap > - Wat kan je zelf doen? - Wat kan je met elkaar doen? - Wat moeten we elders adresseren?	30 min	
Afronding	Afspraken voor vervolg	15 min	

